

Gemeente Leusden

Op weg naar de Omgevingswet

Uitwisseling 12 oktober 2023

Programma

- Aanleiding en bedoeling Omgevingswet
- Stappen die we in de gemeente gezet hebben
- Rol van de gemeenteraad
- Vooruitblik

Aanleiding en bedoeling

De 4 verbeteringen

'Ruimte voor ontwikkeling, waarborgen voor kwaliteit'

Nieuwe omgevingswet maakt omgevingsrecht eenvoudiger
“De Omgevingswet bundelt en vereenvoudigt de regels voor ruimtelijke projecten. Met behulp van 1 digitaal loket wordt het makkelijker om ruimtelijke projecten te starten.”

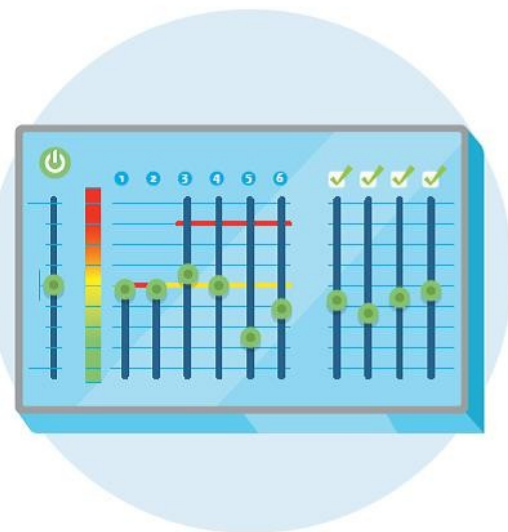
1 Inzichtelijk omgevingsrecht

Van een wirwar aan regels naar een inzichtelijk en voorspelbaar stelsel dat eenvoudig is in gebruik.

2 Leefomgeving centraal

Van een sectorale naar een samenhangende benadering van de leefomgeving in beleid, besluitvorming en regelgeving.

3 Ruimte voor maatwerk

Meer ruimte voor decentrale overheden voor gebiedsgericht maatwerk en het maken van eigen afwegingen.

4 Sneller en beter

Snellere en betere besluitvorming over projecten in de fysieke leefomgeving.

Dé aanleiding: Omgevingswet

Gemeenten krijgen meer regelvrijheid, en ook... kortere/snellere besluitvorming

Technisch:

- Van 26 wetten naar 1 wet
- Van 60 Algemene Maatregelen van Bestuur naar 4 AMvB
- Van 75 ministeriële regelingen naar 1 Omgevingsregeling

Vernieuwing stelsel omgevingsrecht

ALLE REGELS OVER ACTIVITEITEN

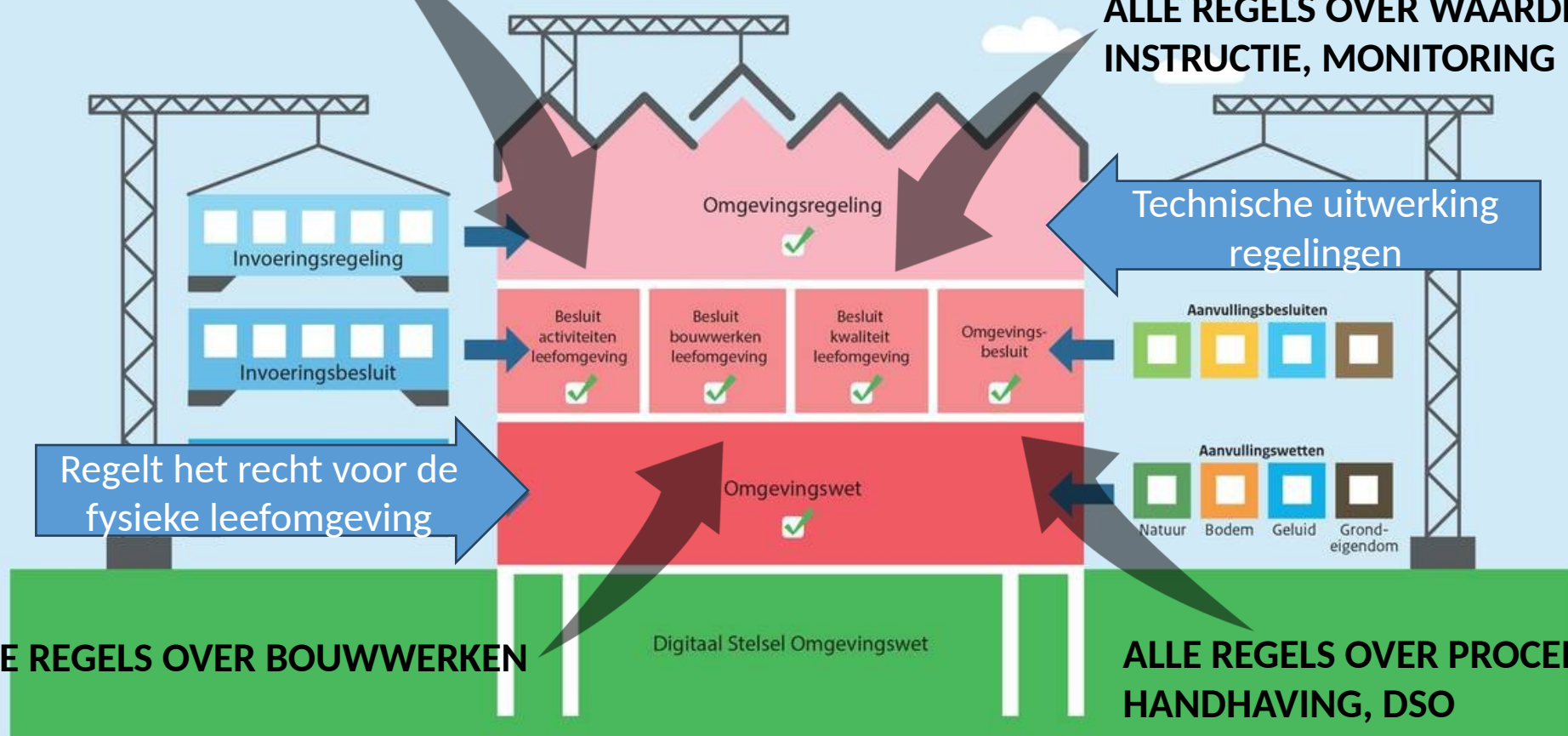
Invoeringsspoor
Het invoeringsspoor regelt de overgang van de bestaande naar de nieuwe wet- en regelgeving. Bovendien vult dit spoor het hoofdspoor met enkele essentiële onderdelen aan.

Hoofdspoor
Het nieuwe stelsel bestaat uit de Omgevingswet, vier AMvB's en de Omgevingsregeling. Bij inwerkingtreding gaan het invoerings- en aanvullingsspoor op in het hoofdspoor.

Aanvullingsspoor

De ontwikkeling van wet- en regelgeving in het aanvullingsspoor maakt deel uit van lopende beleidsontwikkelingen op het gebied van natuur, bodem, geluid en grondeigendom.

ALLE REGELS OVER WAARDEN, INSTRUCTIE, MONITORING

Gem

ing

Tech

- Va
- Va
- Va

Dé aanleiding: Omgevingswet

Gemeenten krijgen meer regelvrijheid, en ook... kortere/snellere besluitvorming

Technisch:

- Van 26 wetten naar 1 wet
- Van 60 Algemene Maatregelen van Bestuur naar 4 AMvB
- Van 75 ministeriële regelingen naar 1 Omgevingsregeling

- Nieuwe instrumenten:
 - Omgevingsvisie, Programma's, Omgevingsplan

De 4 instrumenten

1 Omgevingsvisie

Strategische en integrale langetermijnvisie op de fysieke leefomgeving. Verplicht voor rijk en provincie, facultatief voor gemeente.

2 Programma's

Programma's maken de doelen van de omgevingsvisie concreet. Indien nodig met een programma-tische aanpak.

3 Decentrale regels

Elk bestuursorgaan heeft een gebieds-dekkende regeling met alle regels voor de fysieke leefomgeving.

4 Algemene rijksregels

Algemene rijksregels voor activiteiten beschermen de leefomgeving. Initiatiefnemers weten hierdoor vooraf wat de mogelijkheden zijn en hoeven geen vergunning aan te vragen.

= o.a. vergunningsvrij bouwen

5 Omgevingsvergunning

Een omgevingsvergunning is alleen nodig als de algemene rijksregels niet volstaan. Deze kan worden aangevraagd bij één loket.

+ voorfase

6 Projectbesluit

Een projectbesluit is nodig voor ingrijpende en ingewikkelde projecten waarbij een publiek belang speelt.

= gemeente geen bevoegd gezag

Raad

College

Raad

Deels delegatie aan college

College
Adviesrecht raad

Stappen die gezet zijn

Genomen besluiten

- Ambitiebepaling Invoering Omgevingswet (3 juni 2021)
- Verzamelbesluit bevoegdheden omgevingswet (1 juli 2021)
- Aanpassing reglement Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit (3 februari 2022)
- Verzamelbesluit verordeningen (9 februari 2023)
- Samenvoeging omgevingsvisies (28 september 2023)

Beleidshuis

Aan de slag met de Omgevingswet

Wat:	Normen en regels
Dekking:	Gehele gemeente
Tijd:	Continue actualisatie
Gezag:	Gemeenteraad

Wat:	Strategische ambities
Dekking:	Gehele gemeente
Tijd:	Lange termijn visie
Gezag:	Gemeenteraad

Wat:	Operationeel/tactisch beleid
Dekking:	Thematisch, gebiedsgericht
Tijd:	Gekoppeld aan beleidsdoelen
Gezag:	College

Vorbereiding en in de prakti

- Anders werken... cultuurverandering als rode lijn
- Omgevingstafel
- Adviesrecht
- Omgevingsvisie – Omgevingsprogramma – Omgevingsplan

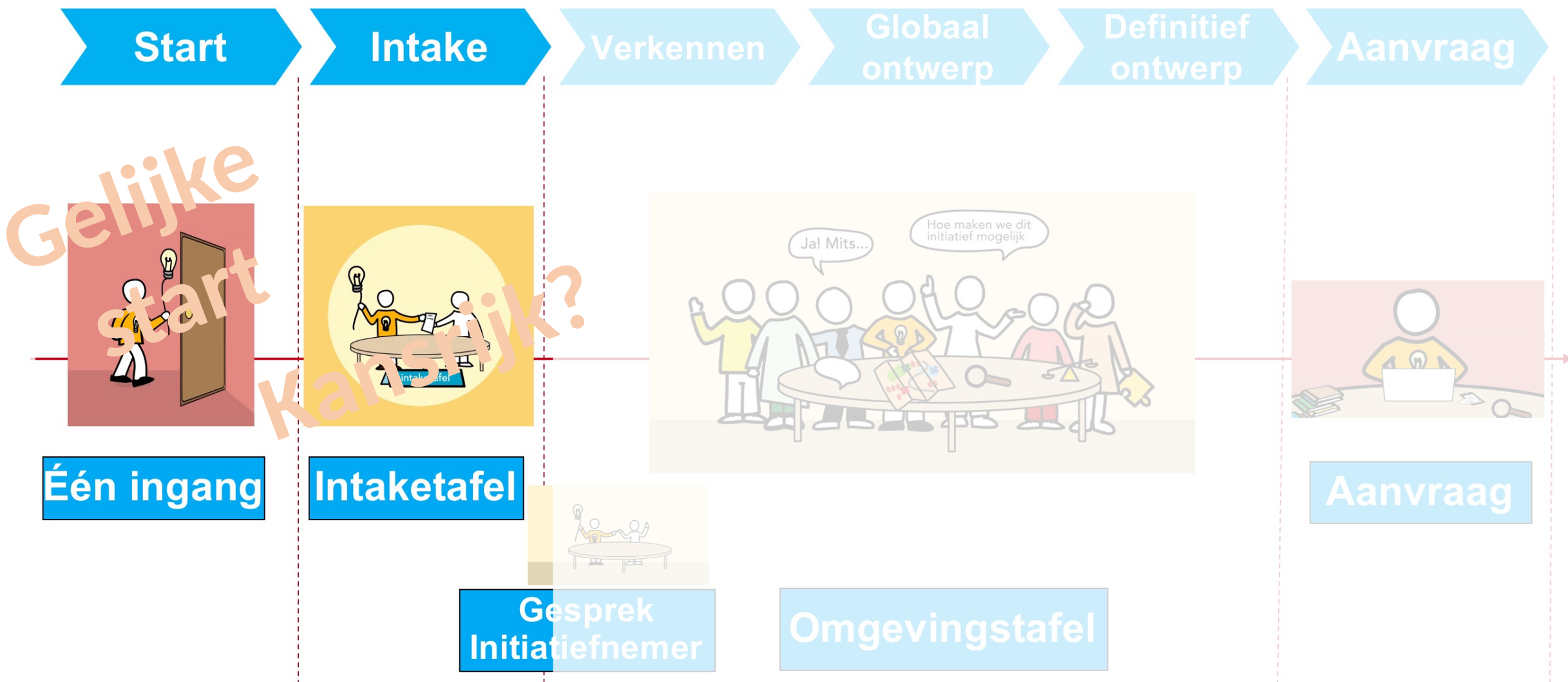

Traject 'voorfase' en Omgevingsvergunning

- Belangrijkste verandering:
 - Vergunningen (zoveel mogelijk) besluit **binnen 8 weken**.
- Meer **focus** op fase vóór aanvraag omgevingsvergunning.
- Voorfase sinds voorjaar 2021 (verkennen initiatief).
- Met integrale blik kijken naar initiatieven, '**ja, mits**'.
- Stimuleren **vroegtijdige** participatie.

Proces verkennen initiatief

Intaketafel

Kansrijk?

Kernvraag:

Is het initiatief **beleidsmatig** wenselijk?

Onder welke voorwaarden valt mee te werken (ja, mits...).

Uitkomst kansrijk: initiatiefnemer kan plan uitwerken voor nadere beoordeling + start participatie (betrekken *buren*).

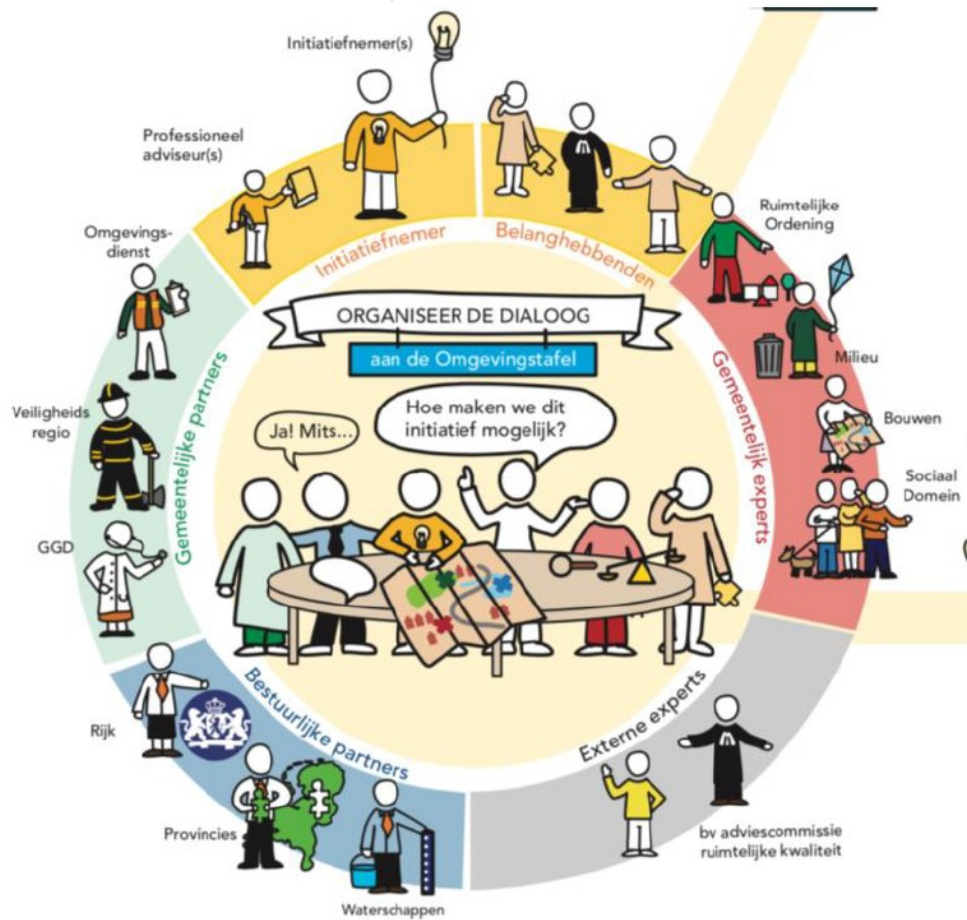
Op weg naar de Omgevingswet

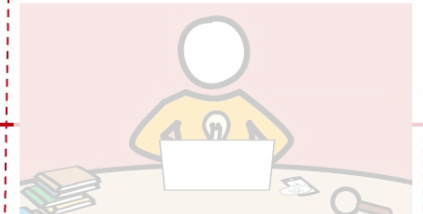
Dynamisch dorp in een dynamische regio
OMGEVINGSVISIE STEDELIJK GEBIED GEMEENTE LEUSDEN

Kwaliteit voorop
OMGEVINGSVISIE LANDELIJK GEBIED GEMEENTE LEUSDEN

Omgevingstafel

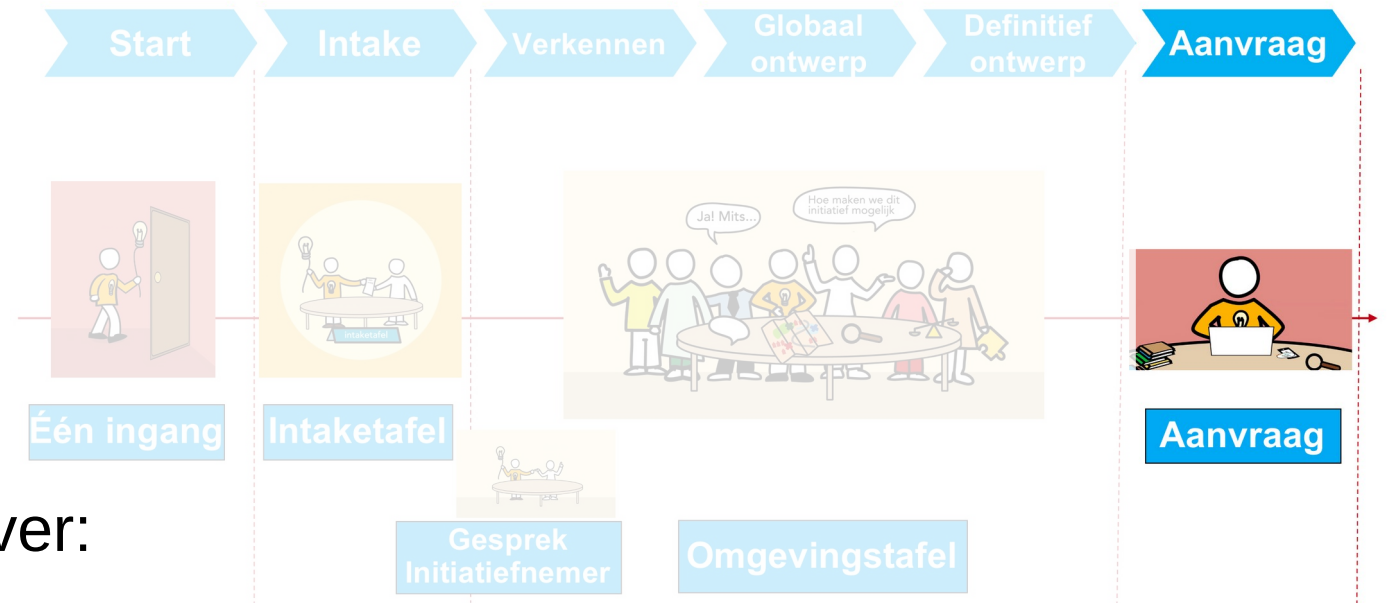
er
Omgevingstafel

Aanvraag

Resultaat

- Is niet direct een aanvraag.
- **Eindadvies** aan initiatiefnemer, over:
 - vervolgprocedure;
 - uit te voeren onderzoeken;
 - diverse adviezen, o.a. voorlopige uitspraak welstand;
 - uitvoeringsaspecten (bv. riolering)
- Werking van tijdelijke aard (inzichten kunnen veranderen)
- Initiatiefnemer kan een **aanvraag** gaan indienen.

**Vragen
hierover?**

Adviesrecht

- **Nieuwe** vorm van ‘verklaring van geen bedenkingen’

Adviesrecht:

De gemeenteraad kan zichzelf als adviseur aanwijzen voor omgevingsvergunningen voor bepaalde gevallen van buitenplanse omgevingsplanactiviteiten (artikel 4.21 van het Omgevingsbesluit). B&W moet het advies in acht nemen (artikel 16.15b van de Omgevingswet).

Raadsbesluit

1 juli 2021 heeft de raad zich aangewezen als adviseur.

Adviesrecht als:

- Het initiatief **niet** past in het Omgevingsplan én
- het initiatief **niet** past binnen geldende beleidskaders.

Niet van toepassing als het geval voorkomt op de zogenaamde kruimelgevallenlijst.

De 4 instrumenten

1 Omgevingsvisie

Strategische en integrale langetermijnvisie op de fysieke leefomgeving. Verplicht voor rijk en provincie, facultatief voor gemeente.

2 Programma's

Programma's maken de doelen van de omgevingsvisie concreet. Indien nodig met een programmatische aanpak.

3 Decentrale regels

Elk bestuursorgaan heeft een gebiedsdekkende regeling met alle regels voor de fysieke leefomgeving.

4 Algemene rijksregels

Algemene rijksregels voor activiteiten beschermen de leefomgeving. Initiatiefnemers weten hierdoor vooraf wat de mogelijkheden zijn en hoeven geen vergunning aan te vragen.

= o.a. vergunningsvrij bouwen

Raad

College

Raad

Deels delegatie aan college

College
Adviesrecht raad

5 Omgevingsvergunning

+ voorfase

Een omgevingsvergunning is alleen nodig als de algemene rijksregels niet ontstaan. Deze kan worden aangevraagd bij één loket.

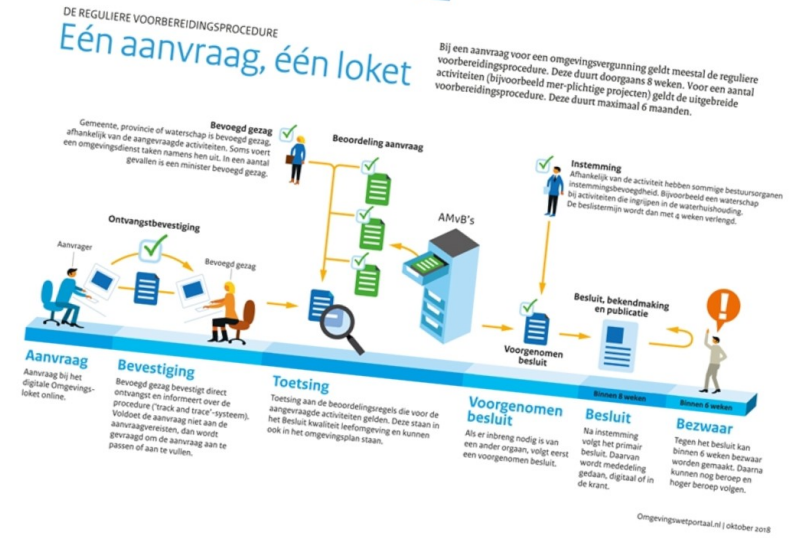
6 Projectbesluit

Een projectbesluit is nodig voor ingrijpende en ingewikkelde projecten waarbij een publiek belang speelt.

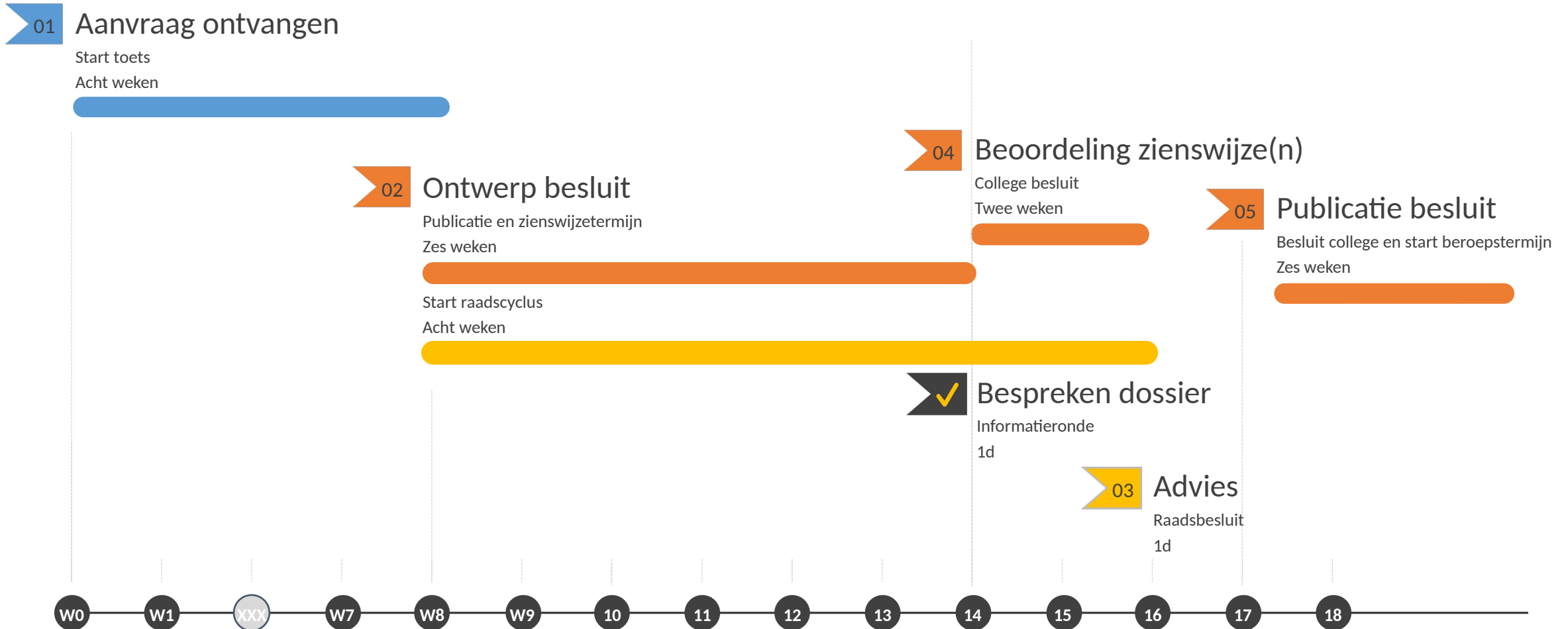

Verschillende procedures

- **Reguliere** omgevingsvergunningprocedure
 - Veruit de meeste aanvragen
 - Beslistermijn 8 weken, verlenging van 6 weken mogelijk
- **Uitgebreide** procedure
 - Activiteit die aanzienlijke gevolgen kan hebben op de fysieke leefomgeving **én** waartegen naar verwachting verschillende belanghebbenden bedenkingen hebben
 - Als de aanvrager daar om verzocht heeft.
- **Voorfase**: omgevingsoverleg
 - Vóór formele omgevingsvergunningaanvraag
 - Intaketafel & omgevingstafel

Tijdslijn procedure (bij uitgebreide procedure!)

Uitwisseling 16 november

Doel: Oefenen met besluitvorming bij adviesrecht (75 min.)

- Hoe ziet een **raadsvoorstel** eruit bij bindend adviesrecht?
- Wat zijn de opties als de **beslistermijn** niet wordt gehaald?

**Vragen
hierover?**

Omgevingsvisie en Omgevingsprogramma

- Omgevingswet heeft **breder reikwijdte**, totale fysieke leefomgeving.
- **Meer thema's** moeten een plek krijgen (o.a. **gezondheid** en meer aandacht voor milieuthema's).
- **Eén** omgevingsvisie voor het gehele grondgebied
- **Omgevingsprogramma's**, integrale benadering van thema's of gebiedsgericht.

Omgevingsvisie vs. Omgevingsprogramma

Parameter	Omgevingsvisie	Omgevingsprogramma
Karakter	Strategisch , integraal, politiek-bestuurlijk	Uitvoeringsgericht, (multi)sectoraal , strategische elementen mogelijk
Inhoud	Ontwikkeling, gebruik, beheer, bescherming en behoud van de fysieke leefomgeving als geheel	Uitwerking beleid voor bepaalde sector of bepaald gebied
Samenhang tussen domeinen	Eén integraal ontwikkelingsbeleid voor de fysieke leefomgeving	(Multi)sectoraal, inzetten op afstemming , coördinatie verschillende domeinen
Horizon	Lange termijn	Kortere termijn
Werking	Basis voor het handelen van het visievaststellend bestuursorgaan en voor programma's	Basis voor inzet maatregelen over het betreffende onderwerp
Juridische status	Bindt enkel het visievaststellend orgaan (zelfbindend)	Bindt enkel het programmavaststellend orgaan (zelfbindend)
Vaststelling	Gemeenteraad	College van burgemeester en wethouders

Omgevingsplan ≠ bestemmingsplan

OMGEVINGSWET

Het omgevingsplan

Eén omgevingsplan (tot 1 januari 2022 de tijd...)

Alle regels voor de **fysieke leefomgeving**

1 Nu in het bestemmingsplan

Verschillende bestemmingsplannen voor verschillende deelgebieden in een gemeente met allerlei verordeningen. Initiatiefnemer heeft onvoldoende overzicht in de vele regels.

2 Straks in het omgevingsplan

Alle regels voor fysieke leefomgeving in één overzichtelijk document. Initiatiefnemer ziet precies welke regels er voor hem gelden op het gebied van fysieke leefomgeving.

Omgevingsplan

- Uiterlijk 1 januari 2032 naar de bedoeling van de Omgevingswet.
- Alle regels voor de **fysieke leefomgeving** komen samen
 - Activiteiten die de fysieke leefomgeving wijzigen
 - Bouwen, kappen, aanleggen, graven, etc.
 - Ook bv. regels uit de APV
- Meer **afwegingsruimte** (bv. op gebied van lichthinder en geur)
- Keuze tussen activiteiten met **vergunning**plicht, **meld**plicht, **vergunning**vrij (\neq regelvrij).

Vervolg instrumenten

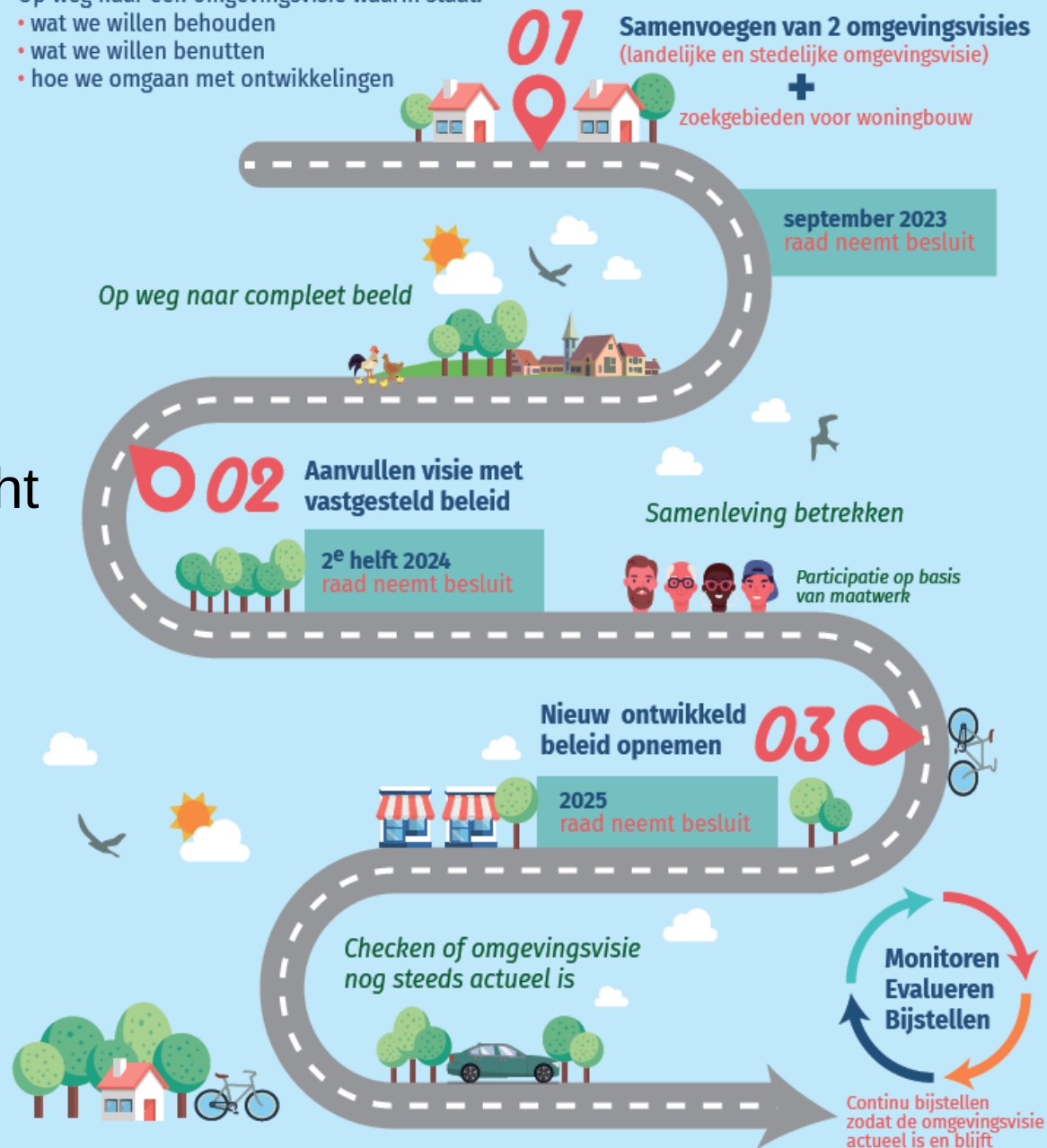
- **Omgevingsvisie** wordt doorontwikkeld
- **Omgevingsprogramma's** worden ingericht in het verlengde van de **omgevingsvisie**.
- **Omgevingsplan** moet nog ontwikkeld worden, **focus** ligt op **vergunningverlening**.

Omgevingsvisie gemeente Leusden

Op weg naar één omgevingsvisie waarin staat:

- wat we willen behouden
- wat we willen benutten
- hoe we omgaan met ontwikkelingen

**Vragen
hierover?**

Rol van de gemeenteraad

Wanneer is de gemeenteraad aan zet?

Gemeenteraad een meer **kaderstellende rol**.

- Vaststellen **Omgevingsvisie**
 - Kaders voor fysieke leefomgeving
 - Basis voor beleidsuitwerking en ruimtelijke ontwikkelingen
- Aanpassen **Omgevingsplan**
 - bij nieuwe beleidskeuzes
 - delegatie (binnen beleid) aan het college
 - evaluatie eind 2024

Wanneer is de gemeenteraad aan zet?

- **Adviesrecht**

- Verzoek tot advies op aanvraag omgevingsvergunning
- Verdieping 16 november

- **Monitoring en evaluatie**

- Eind 2024 evaluatie verzamelbesluit 1 juli 2021
- Cyclische monitoring-evaluatie op Omgevingsvisie
- 'Continu' afstemming over rolscheiding/-verdeling raad en college

Vooruitblik

We zijn er nog niet...

- Organisatie op orde brengen (o.a. via begroting)
- Uitwisseling over Adviesrecht (16 november 2023)

- **1 januari 2024**: inwerkingtreding Omgevingswet

- Veel vragen inwoners/bedrijven/ontwikkelaars > mogelijk niet alle antwoorden
- Vervolg raads werkgroep Omgevingswet (en de gemeenteraad):
 - Participatie
 - **Omgevingsplan**
 - Evaluatie werkwijze adviesrecht e.d. (verzamelbesluit juni 2021)

Vragen?

Bedankt voor uw aandacht!